

Якщо у вас виникли запитання щодо хіміотерапії, ви можете зателефонувати на нашу лінію підтримки.

Наші онкологічні медсестри можуть поговорити з вами через українських перекладачів.

Дзвінки за номером 1800 200 700 безкоштовні.

Хіміотерапія використовує ліки для знищення ракових клітин. Хіміотерапія використовується для:

- Лікування деяких видів раку
- Зменшення розмірів раку перед операцією, щоб полегшити його видалення
- Знищення будь-яких ракових клітин, які залишилися після операції
- Посилення ефекту радіотерапії
- Припинення поширення раку, уповільнення його росту або знищення ракових клітин, які поширилися на інші частини вашого тіла
- Лікування раку який повернувся після лікування

Як працює хіміотерапія?

Хіміопрепарати впливають на ріст і поділ ракових клітин. Хіміотерапія пошкоджує гени всередині ракової клітини, запобігаючи їх росту.

Хіміопрепарати вражають і здорові клітини також, але ракові клітини більш чутливі до хіміотерапії, ніж здорові клітини, оскільки вони діляться частіше.

Здорові клітини зазвичай відновлюють пошкодження, викликані хіміотерапією, але ракові клітини не можуть і врешті-решт гинуть.

Які препарати використовуються?

Існує багато видів хіміопрепаратів. У вас може бути один препарат або комбінація препаратів. Запитайте у лікаря назву препарату або ліків, які вам призначають.

Чи будуть в мене побічні ефекти?

Різні хіміопрепарати можуть викликати різні побічні ефекти. Ваш лікар і онкологічна медсестра обговорять з вами ліки, які ви будете приймати, і можливі побічні ефекти. Завжди повідомляйте лікаря або медсестру про будь-які побічні ефекти, які у вас виникли. Ваш лікар може призначити вам препарати, які допоможуть контролювати деякі побічні ефекти. Після закінчення лікування більшість побічних ефектів зникають.

Щоб отримати додаткову інформацію про побічні ефекти, ви можете зателефонувати на нашу лінію підтримки. Наші онкологічні медсестри можуть поговорити з вами через українських перекладачів. Дзвінки за номером 1800 200 700 безкоштовні.

Цикли і курси хіміотерапії

Хіміотерапія зазвичай проводиться курсом. Курс лікування зазвичай триває від 3 до 6 місяців, але він може тривати більше або менше цього терміну.

Курс лікування складається з циклів. Цикл – це день або дні вашого лікування, за яким слідує період відпочинку, коли у вас немає лікування і ваше тіло відновлюється. Ваш онколог пояснить кількість циклів, необхідних вам для лікування раку. Це буде залежати від виду раку та ліків, які ви отримуєте.

Зазвичай ви не будете залишатися в лікарні на ніч, для проведення хіміотерапії, але для деяких видів лікування вам доведеться залишитися в лікарні.

Хіміотерапія та інші види лікування раку

Хіміотерапію можна поєднувати з іншими методами лікування, такими як хірургічне втручання, променева терапія, гормональна терапія та таргетна терапія.

Хіміопроменева терапія

Поєднання хіміотерапії та променевої терапії називається хіміопроменевою терапією. Прийом деяких хіміопрепаратів може покращити ефект променевої терапії, роблячи ракові клітини більш чутливими до опромінення.

Перед початком хіміотерапії

- Запитайте про будь-які можливі побічні ефекти
- Поцікавтесь, чи потрібна вам додаткова підготовка до лікування. Наприклад, лікування зубів або будь-які рекомендовані щеплення.

Як проводять хіміотерапію?

Хіміотерапія проводиться по-різному, залежно від типу раку та ліків, які використовуються. Хіміопрепарати можуть вводитись через:

Капельницю (внутрішньовенна інфузія) в кровотік через вену – ліки розводять у великому пакеті з рідиною і вони поступають повільно протягом кількох годин.

Ін'єкцію ліків в кровотік (зазвичай через вену). Медсестра вводить ліки в капельницю. Це може тривати від кількох хвилин до 20 хвилин.

Таблетки або капсули прийняті через рот (пероральна терапія).

Інші, менш поширені способи проведення хіміотерапії:

- **Інtrateкально:** вводять в рідину навколо спинного мозку.
- **Безпосередньо в орган, наприклад печінку**
- **Безпосередньо в порожнину тіла, наприклад у сечовий міхур, (внутрішньопорожнинна хіміотерапія)**
- **Наноситься у вигляд крему на шкіру (топічна хіміотерапія)**
- **За допомогою внутрішньом'язової ін'єкції**
- **Підшкірно**

Шляхи ін'єкційного введення ліків

Ліки від раку можна вводити безпосередньо у вену за допомогою таких пристроїв:

- **Периферичний катетер** – коротка тонка трубка вводиться у вену на руці або тильній стороні долоні.
- **Центральний катетр** – тонка гнучка трубка, яка вводиться через шкіру грудей або шиї у вени грудної клітки.
- **PICC лінія (центральний катетер що вводиться периферично)** – тонка гнучка трубка вводиться у вену на руці, а потім вводиться (протягується) у центральну вену.
- **Імпантований порт (іноді його називають Порткат)** – тонка, м'яка пластикова трубка що вводиться у вену і має отвір (порт) під шкірою на грудях.

Поради по догляду за лінією або імпантованим портом вдома

- **Тримайте ділянку навколо лінії чистою і сухою.**
- **Завжди мийте руки перш ніж доторкнутися до лінії.**
- **Будьте обережні, знімаючи одяг, щоб не зачіпити лінію.**
- **Під час прийняття душу або купання прикривайте місце виходу. Ваша медсестра обговорить це з вами.**
- **Уникайте купання в водоймах, оскільки це може спричинити інфекцію.**
- **Не піднімайте важкі предмети рукою, в якій знаходиться ваша лінь PICC.**
- **Носіть вільні топи або сорочки для зручного доступу.**
- **Уникайте таких видів спорту, як теніс, бадмінтон або метання, оскільки вони можуть зрушити лінію.**
- **Не тягніть і не штовхайте трубку.**
- **Якщо ви стурбовані тим, що у місці виходу є ознаки інфекції або тромбування, негайно зверніться до денного стаціонару.**
- **Якщо лінія випадає, накладіть на це місце чисту пов'язку.**
- **Якщо рана кровоточить, накладіть чисту пов'язку.**
- **Якщо трубка випала вдома, не викидайте її, а принесіть до лікарні.**

Прийом таблеток (пероральна терапія)

Пероральна терапія настільки ж ефективна, як і внутрішньовенні препарати.

Дуже важливо приймати таблетки точно за призначенням. Прийом менше або більше призначеної дози може бути небезпечним і вплинути на ефективність лікування.

Ваш лікар або медсестра пояснить:

- **Коли приймати таблетки або капсули**
- **Як часто їх приймати**
- **Приймати їх разом з їжею чи ні**
- **Як поводитися з таблетками**
- **Як їх зберігати, наприклад, у холодильнику чи прохолодному місці**
- **Що робити, якщо ви забули прийняти таблетки**

Під час прийому хіміотерапії та інших пероральних ліків ніколи не можна торкатися їх голими руками, оскільки вони можуть викликати подразнення шкіри. Замість цього помістіть їх у ложку або невеликий стаканчик. Після цього вимийте руки. Зберігайте таблетки в безпечному та недоступному для дітей місці.

Якщо ви не можете прийняти таблетки з будь-якої причини або вам стало погано після прийому ліків, негайно зверніться до лікаря або медсестри за порадою. Якщо ви забули прийняти таблетки, не приймайте подвійну дозу наступного дня.

If you have any questions about chemotherapy, you can call our Support Line.

Our cancer nurses can speak to you through Ukrainian translators.

It's free to call on 1800 200 700.

Chemotherapy uses drugs to kill cancer cells. Chemotherapy is used to:

- Help cure some cancers
- Shrink a cancer before surgery, to make it easier to remove
- Kill any cancer cells that remain after surgery
- Help radiotherapy to work better
- Help stop cancer from spreading, slow its growth, or destroy cancer cells that have spread to other parts of your body
- Treat cancer that has come back after treatment

How does chemotherapy work?

Chemotherapy drugs affect how a cancer cell divides and grows. Chemotherapy damages genes inside the cancer cell, preventing them from growing.

Chemotherapy affects healthy cells too, but cancer cells are more sensitive to chemotherapy because they divide more frequently.

Healthy cells usually repair the damage caused by chemotherapy but cancer cells cannot and so they eventually die.

What drugs are used?

There are many types of chemotherapy drugs. You may have one drug or a combination of drugs. Ask the doctor the name of the drug or drugs you are being given.

Will I get side-effects?

Different chemotherapy drugs can cause different side-effects. Your doctor and specialist nurse will talk to you about the drugs you'll be having and possible side-effects. Always tell your doctor or nurse about any side-effects you have. Your doctor can give you drugs to help control some side-effects. After your treatment is over, most side-effects start to improve.

For more information on side-effects, see our side-effects factsheet. You can also call our Support Line. Our cancer nurses can speak to you through Ukrainian translators. It's free to call on 1800 200 700.

Cycles and courses of treatment

Chemotherapy is usually given in a course of treatments. A treatment course often takes 3 to 6 months, but it can be more or less than that.

A course is made up of cycles. A cycle is the day or days of your treatment, followed by a rest period, when you have no treatment and your body is recovering. Your cancer doctor will explain the number of cycles you need to treat the cancer. It will depend on your type of cancer and the drug or drugs you are receiving.

Usually you will not need to stay in hospital overnight if you're having chemotherapy, but for some treatments you will need to stay in hospital.

Chemotherapy and other cancer treatments

Chemotherapy can be given in combination with other treatments, such as surgery, radiotherapy, hormone therapy and targeted therapies.

Chemoradiation

Having chemotherapy and radiotherapy together is called chemoradiation. Taking certain chemotherapy drugs can help the radiotherapy to work better, by making the cancer cells more sensitive to radiation.

Before chemotherapy

- Ask about any possible side-effects.
- Check if you need to do anything to prepare for treatment. For example, getting dental work done or having any recommended vaccinations.

How is chemotherapy given?

Chemotherapy is given in different ways, depending on the cancer type and the drugs being used. It may be given to you through:

- A drip (intravenous infusion) into the bloodstream through a vein – drugs are diluted in a large bag of liquid and go in slowly over several hours.
- An injection into the bloodstream (usually through a vein). The drugs are injected into a drip by a nurse. It can last from a few minutes to 20 minutes.
- Tablets or capsules taken by mouth (oral therapies).

Other, less common ways of giving chemotherapy:

- By injection into the fluid around the spine and brain (intrathecal chemotherapy)
- Directly into an organ, such as the liver
- Directly into a body cavity, e.g., the bladder (intracavity chemotherapy)
- Applied as a cream to the skin (topical chemotherapy)
- By injection into a muscle (intramuscular chemotherapy)
- Under the skin (subcutaneous chemotherapy)

Ways of injecting drugs

Cancer drugs can be given directly into a vein using the following devices:

- **Cannula** – a short, thin tube is put into a vein in your arm or the back of your hand.
- **Central line** – a thin flexible tube is put in through the skin of your chest or neck and into a vein in your chest.
- **PICC line (peripherally inserted central catheter)** – a thin, flexible tube is put into a vein in your arm and then put in (threaded through) to a vein in your chest.
- **Implantable port (sometimes called a portacath)** – a thin, soft, plastic tube is put into a vein. It has an opening (port) under the skin on your chest.

Caring for your line or implantable port at home

- Keep the area clean and dry.
- Always wash your hands before handling the line.
- Be careful when removing your clothes, so the line does not get caught.
- When showering or bathing, place a shower sleeve or clingfilm over the site. Your nurse will discuss this with you.
- Avoid swimming, as it may cause infection.
- Do not lift heavy objects with the arm containing your PICC line.
- Wear loose-fitting tops or shirts for easy access.
- Avoid sports like tennis, badminton or hurling, as they might dislodge the line.
- Do not pull or tug on the tubing.
- If you are worried that your site is showing signs of infection or clotting, contact the day unit immediately.
- If your line falls out, place a clean dressing over the site.
- If the wound bleeds, apply pressure with a clean dressing.
- If the line falls out at home, do not throw it away but bring it to the hospital.

Taking tablets (oral therapies)

Tablets are just as effective as intravenous chemotherapy.

It's important to take your tablets exactly as prescribed. Taking too many or not enough could be dangerous and will affect how well your treatment works.

Your doctor or nurse will explain:

- When to take the tablets or capsules
- How often to take them
- Whether to take them with food or not
- How to handle the tablets
- How to store them, for example, in a fridge or cool place
- What to do if you forget to take your tablets

When taking chemotherapy and other oral therapies, they should never be touched with bare hands as they may cause skin irritation. Place them in a spoon or small cup instead. Wash your hands afterwards. Store the tablets in a safe place and keep them away from children.

If you cannot take your tablets for any reason or if you are sick soon afterwards, contact your doctor or nurse immediately for advice. If you forget to take your tablets, don't take a double dose the next day.